

XXXIV Certamen Literari

Efemèrides

21/04/2020

2020

XALOC

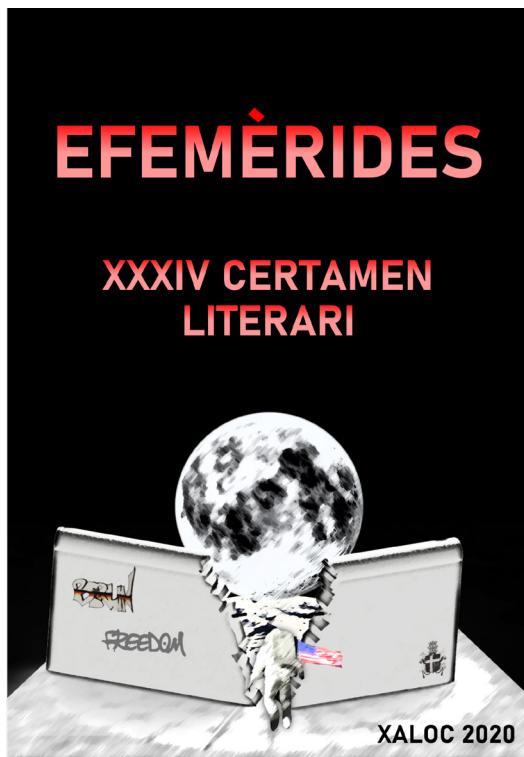

Entendre la història és arribar a copsar la unió que s'estableix entre allò que ens és pretèrit i el que ens és present. Com el ressò d'unes passes que ens recorda el camí recorregut i, alhora, ens situa en la nostra localització actual; reflexionar sobre els grans fets històric esdevé un procés de coneixement de la nostra col·lectivitat com a societat i de nosaltres mateixos com a individus. La història és aquesta narració llarga que ens té com a protagonistes i que escrivim dia a dia sense que puguem arribar a albirar la seva fi. És per això que, en alguns aspectes, literatura i història palesen trets comuns, sobretot, que ambdues tenen l'objectiu primordial de preservar i conservar l'experiència passada i el moment efímer que es perden en la foscor del temps.

Per aquesta raó, i sota el títol *d'Efemèrides*, el certamen literari d'enguany està dedicat a la història de la humanitat. L'alumnat de 4t d'ESO, 1r i 2n de batxillerat ha encapsulat en les seves composicions poètiques esdeveniments històrics cabdals del nostre món. En els poemes que podreu llegir a continuació, trobareu actes i fites que han demostrat la grandesa de l'esser humà i, de retruc, les nostres foscors també. Els versos que segueixen mostren no només la història en majúscules dels grans personatges i dels grans moments del passat, sinó també la visió dels testimonis anònims que n'han estat també partícips.

Enceteu aquest viatge a través del temps passant les pàgines d'aquest llibret i recordeu, lectores i lectors, el maridatge entre història i literatura amb les paraules de l'escriptor francès Alfred de Vigny: "La història és una novel·la en què el poble és l'autor."

Cartell guanyador del XXXIV Certamen Literari
Alfonso Roura Jaureguizar

Poesia Catalana

à

L'home a la lluna

Sentir-se atret per la lluna,
un petit pas per a l'home;
compartir l'objectiu d'arribar a ella;
un gran pas per a la humanitat.

Treballar per ser part de l'equip,
un petit pas per a l'home;
aconseguir ser el representant de la Terra,
un gran pas per a la humanitat.

Participar en la construcció d'un coet espacial,
un petit pas per a l'home;
que aquest aterri a la lluna,
un gran pas per a la humanitat.

Ser el primer a trepitjar la lluna,
un petit pas per a l'home;
deixar una petjada en la lluna,
un gran pas per a la humanitat.

Axel León Tomás

4t ESO

Tercer Premi

Alexandria

Flama de la fruita pansida,
espurna de foscor maleïda,
foc que arrabassa amb la història,
foguera que acaba amb la memòria.

Progrés, fruit de milers de ments brillants.
Suprimida per un sentiment d'odi;
carbó de desesperació, viatge al passat.
Tot, l'eterna saviesa sap que tot s'ha esborrat.

Daniel Oliver Fuentes
4t ESO
Segon Premi

En un futur, separada

Lliurat al més roí
per traïdors de la terra
fou afusellat Lluís Companys,
sense cap mena
de moral, cor, ni pena.

Jutjat per l'eterna i cega Espanya,
qui no accepta la contrària;
progressista ment dels que pensen,
en un futur, separada.

En un fossar morí,
dempeus,
sembrant una gran estela
en una terra catalana
que amb goig el recorda i el venera.

Jordi Sala Méndez
4t ESO
Primer Premi

Reina Regente

Modern, majestuós i veloç,
va néixer per ser poderós.
Honrat i beneït pel seu nom,
solcava les aigües de mig món.

Aquell deu de març, fa cent vint-i-cinc anys,
despertà amb vent huracanat i forta maror.
El port era tancat i el comandant tremolà
quan va rebre l'ordre de tornar.

Salpà de Tànger, el temporal refermava
i el vaixell de guerra es trontollava.
Aviat va ser envestit per grans onades
i el van veure batzegar.

Quatre-cents dotze tripulants a bord,
com no haurien de tenir por!
I el sobrepès de l'armament,
provocà el seu enfonsament.

De la troballa del vaixell,
ningú n'ha volgut saber
i, en aigües profundes de l'Estret,
dormirà per sempre més.

Iván López Canales
1r Batxillerat
Tercer Premi

En el cosmos de la misèria

En el cosmos de la misèria,
un ferm soldat del poble
és immers en la pugna d'una existència
en què lluità en l'oposició de la vida i de la mort.

Sent ell a bells camps de la Normandia,
perdè a gelosa sang decidit compare
per fer el seu camí a un canós mar
tot renunciant a la unitat del seu relat.

“Oh maleït combat,
que de les ànimes et nodreixes!
Perpetra en ma consciència
per alliberar-les de l'impacte de la gota en el mar.”

Per sa il•lusió concebuda i l'afany de resistència,
és forjada la més agraïda adolescència.
L'ambició, últim refugi del fracàs,
portà Audie Murphy distant de l'ocàs.

Alejandro Roura Jaureguizar
1r Batxillerat
Segon Premi

Ciutat eterna, avui brilles més que mai

Ciutat eterna, avui brilles més que mai.
Els estels del firmament tenen enveja
de la llum que purifica el sòl
dels teus carrers.

Lluen també els ulls d'aquell
que mou els dits sobre la lira
assegut de porpra a la seva casa d'or,
d'aquell a qui anomenen parricida.

Els teus pilars cauen avui de genolls
plorant per ta bellesa, demanant
als herois de Virgili el retorn de la teva
glòria sobirana.

Però tornaràs, sorgida de tes cendres,
immortalitzant definitivament l'au de foc,
amagada entre la ploma i la tinta
de la taula d' Heròdot

Avui ets presa d'ira divina,
d'aquell de qui el Vesuvi rep el nom.
Per això, Ciutat eterna,
avui brilles més que mai.

Nico Capabio González
1r Batxillerat
Primer Premi

Auschwitz: una història de tardor permanent

La tardor impregnava les fangoses artèries d'Auschwitz;
la pluja trepitjava el sòl com fulles d'arbre caduca,
mentre escoltava cada llàgrima calenta vessada
acaronar-me la gèlida ànima.

Gota a gota, s'omplia un bassal sense vida, del qual
bevia un negre còrvid que allà solia treballar.
Per què no cessava aquell insofrible sofriment,
si el mateix Dimoni s'havia compadit de nosaltres?

El Cel plorava a llàgrima viva
i, com no hi havia oceà més gran que aquella ploralla,
el bassal sense vida començà a galopar l'illa.
A una vora, pijames de ratlles estesos a la brutícia;
a l'altra, números penjats dels filferros elèctrics.
I aquell rierol, com l'avi que ja s'ha cansat de viure,
desembocava en unes xemeneies com un Sant Pau,
per on havia escoltat, de tant en tant, sortir coloms
de mirada coneguda, que a l'espatlla es paraven
i a l'orella xiulaven: «No és el final de la tempesta,
sinó el floriment de la primavera».

Mikel de Arriba Hamaker
2n Batxillerat
Tercer Premi

Armènia de profundis

M'agradaria saber si es pot destruir tot un món,
m'agradaria saber si pot ésser destruït tot el que coneix.
És que potser ho vaig somiar?
M'agradaria saber, m'agradaria saber...

Tant de bo hagués sigut tan sols un malson.
Tant de bo aquell soroll no hagués estat un gemec.
Tant de bo el sofriment es pogués escurçar.
Tant de bo, tant de bo...

Uns precs que no han estat contestats,
una veu que no ha estat escoltada,
una cultura trencada, esmicolada;
unes llàgrimes que no han estat assecades.

On ets?
Et busco però no et trobo.
És que potser has davallat a l'infern?
Pot ser que ja no tinguis veu?
Tot un poble ha estat colpejat, Turquia.
No faràs res?
T'observo i no et reconec.

Tracta, tracta de conciliar el son per tots aquells que ja no hi són.
Tracteu de destruir el poble armeni ara que penseu que l'heu sotmès!
Tracteu de trencar el record de tot un poble ferit
que encara manté el dol propi d'un reprimít.
Tracteu, tracteu de dormir ara que tot un poble ha estat maleït!

Mario Torre Muñoz
2n Batxillerat
Segon Premi

Arribada

És una moneda, un mirall, un plat, una perla;
per als antics grecs, era la deessa Selene;
per a Emily Dickinson, era un mentó d'or;
per a Cummings, un fragment de caramel amb por.

És una piscina, una illa o una cistella de gessamí?
Per a Shakespeare, era menys la cosa mateixa que la paraula en si;
per a Apòcrifa, és la imatge que un va captar
quan va caure borratxo en un riu i es va ofegar.

És on un Lucifer de plata serveix cocaïna?
Aistulf trobà allà tot el perdut a la Terra.
A sota d'ella, els cargols d'Issa s'arroseguen
i els caramels de Coleridge brillen.

És des d'on el conill de Margaret Wise diu:-bona nit,
i, per a Sylvia Plath, sa mare és el seu sentit.
On el mussol i el gatet van ballar, sota la seva llum,
en la seva lluna de mel.

Fa 50 anys, els humans es van parar sobre ella,
sòl brillant com neu assolellada.
Què hem de fer allà
on només déus com Apol·lo han arribat?

Zhonghao Jiang
2n Batxillerat
Primer Premi

Poesía Castellana

!á

Memorias de un primer viaje

Después de un largo y arduo viaje ahí la vi,
postrada ante mis ojos, virgen e inmóvil
en la lejanía parecía una tierra salvaje
llena de vida y a los años impasible.

Duros días en alta mar habían sido,
reclusos en los barcos como pajarillos en sus nidos
donde la sed, el hambre y la desesperación
eran los principales enemigos de nuestro corazón.

Milla a milla su belleza iba aumentando
al igual que las ganas de escrutarla iban creciendo;
los hombres de a bordo querían fresca agua
que solo un cristalino y puro río albergaba
y de ese inexplorado río brotaba vida,
cuya flora y fauna eran diferentes a las de mi tierra querida.

Al llegar a tierra unos nativos nos recibieron
de color amarronado y de pelo negro como carbón;
orientales pensábamos todos que eran
Y que especias todos ellos poseían,
cuán ignorantes éramos, no era India aquel terreno.

Lo que pensábamos que era Oriente
en verdad no era más que Occidente;
lo que pensábamos que eran tranquilos lugareños
en verdad eran valientes y aguerridos guerreros

Para sorpresa nuestra nos atacaron
y a todos desprevenidos nos encontraron
y, después de tal calurosa bienvenida,
a los barcos todos fuimos enseguida.

Surcamos con gloria los mares de regreso
Una vez de vuelta al reino, a la que llegamos a puerto
la gente vino con laureles a nuestro encuentro.

Martí Oliveras Siles

4t ESO

Tercer Premi

La gran batalla de Zama

Una enorme guerra en Zama estallaba,
dos grandes generales enfrentó:
Aníbal junto a sus fieles luchó,
Escipión con legionarios estaba.

El cartaginés su aliento dejaba,
el romano gloria y poder buscó
que al final con estrategia logró
y el control de Roma se le otorgaba.

Legionarios volvían a su casa
con vanidad y pecho bien henchido
felicidad en ellos albergaban.

Esta gran historia que un día pasa,
Una efeméride hoy hemos vivido,
de hechos que hace dos milenios pasaban

Víctor González López
4t ESO
Segon Premi

Holocausto

Allí, ante la gélida mirada
de una humanidad
que sin fundamento alguno
creyó ser de una raza superior.

Caminan lentamente
hombres, mujeres, niños,
perseguídos por un odio absurdo,
desfilan lentamente para emprender
el peor viaje de sus vidas.

Hacinados, asustados, suben a los vagones,
a oscuras, atrapados por una puerta corredera
viajan sin saberlo
a su propia ejecución.

¿Acaso han sido condenados a muerte?
No, hablo entonces de víctimas,
supervivientes, para mí, héroes,
que en el olvido incomprendible
vieron pasar su triste vida.

Un odio que terminó en la voluntad del exterminio
y que, con pasos de gigante, pasó de las estrellas amarillas
a la deportación, al trabajo forzado, al asesinato masivo,
para terminar en campos de exterminio, campos de la muerte.

Víctimas de la humillación y el abuso
que con espíritu valiente lograron resistir,
recuerdan aun después del paso del tiempo,
este holocausto, inundando sus memorias.

Y lo que para algunos será
un hecho más de nuestra de la historia,
para otros será su pasado,
su presente y su futuro.

Santiago Grisales González
4t ESO
Primer Premi

Tus ojos carmesí

Erigieron muros color rencor.
Nuestro amor contra su mano en gatillo,
Separados por frágiles ladrillos,
El intento de acallarnos su error.

Recuerdo tuyo en mi mente invasor,
Qué sombrío que es Berlín sin tu brillo,
Libertad que escapa sin lazarillo,
De agrietada pared brota una flor.

Golpean los picos, sangran las ánimas,
Falta compasión, sobran los motivos,
El muro no persiste al frenesí.

Ahora que se rompen las cadenas
Yo aún paralizado me cohíbo,
Resurjo ante tus ojos carmesí.

Jaume Mañá Fortes
1r Batxillerat
Tercer Premi

La luz que sobrevive a toda guerra

En la egoísta desesperación de una guerra fraudulenta
el dolor común nos hace compartir ideales de pasión.
Aun en este maquiavélico y frío matadero de ilusión
intercambiamos promesas revolucionarias de pureza.
Tal es la grandeza del legado eterno de nuestra salvación.

Cual rosa que se marchita, este día es bello y limitado,
cosa que sabíamos de antemano y queríamos ignorar.
Mas semejante era la alegría que habíamos añorado
que el corazón cálido de la Navidad nos pudo dominar.
Por eso por hoy respetamos a los que nos han desafiado.

¡Que viva la infantil inocencia que sobrevive a la guerra!
Bendita sea la profetizada aparición del Salvador
que jamás dejó de iluminar y esperanzar nuestra vida.
Su nacimiento es nuestra hospitalidad y nuestra bendición.
No en vano lo celebramos incluso en tiempos de injusticia.

¡Cantemos villancicos, juguemos, brindemos y celebremos!
Jesús nos enseñaba a ser niños e inocentes de nuevo
aun cuando la muerte era fácil y la virtud escaseaba.
Por ello hoy nos juntamos con su imagen en toda nuestra alma
Y felicitamos a los que mañana enviaremos al infierno.

Jaime Pérez Espinar
1r Batxillerat
Segon Premi

Apolo 11

Se ha iniciado la cuenta atrás
y me dispongo a partir con mi fiel navío,
que por Apolo 11 es conocido,
rumbo hacia tierras inéditas.

Tripulante, marinero o navegante,
desconozco la vocación de mi persona
ante el mar pleno de resplandor y belleza,
posado sutilmente bajo la faz de una mirada
sincera, maravillada y conmovida.

El transcurso del tiempo me va distanciando
de la tierna calidez de mi hogar, la Tierra,
cuya figura se va lentamente difuminando
en la infinitud del lienzo del universo.

Ante mí surge un nuevo cuerpo celeste
blanquinoso e inexpresivo, la Luna,
cuyo aspecto se va audazmente revelando
en una dosis de realidad objetiva.

Entrada en órbita, aterrizaje y contacto
suceden en ínfimas fracciones de segundo.
El juicio se oscurece, la conciencia se desvanece,
mas mi cuerpo emprende la flamante travesía.

La inmensidad del vacío a mi derecha,
El verde y azul de la vida a mi izquierda,
Cierro los ojos, suspiro sosegadamente
y... clavo enérgico el asta de la bandera.

Nuevas fronteras y horizontes brotan
ante la trascendencia de dicha conquista.
Mas será el recuerdo, la reminiscencia,
lo que frente a la implacabilidad del tiempo
perdurará en el vivo relato de la historia.

Álvaro Antón García
1r Batxillerat
Primer Premi

Ducentésimo quincuagésimo cuarto día del año

Ducentésimo quincuagésimo cuarto día del año,
entiendo que 11-S no resulte tan extraño.
Quién me lo iba a decir tras despegar,
que no sería yo el que iba a aterrizar.

El despegue se hacía de rogar;
los pasajeros se empezaban a impacientar.
Una vez el vuelo tomó su rumbo,
no se lo pensaron ni un segundo.

Todo ocurrió en un abrir y cerrar de ojos,
aunque los míos cerrados se quedaron.
Un desconocido había tomado el control,
decidiendo cambiar el rumbo del avión.

Unas gemelas se alzaban imponentes en la altura,
caracterizadas por su magnífica estructura.
¿Por qué esos desconocidos fueron sacudidos por la envidia?
Ninguna razón había para poner a esas torres de rodillas.

Fueron miles de inocentes los que perdieron la vida
y muchas otras personas que quedaron malheridas.

Pol Gutiérrez Rodríguez
2n Batxillerat
Tercer Premi

La batalla de Montjuic

Después del corpus empieza la guerra,
La revuelta con sangre se debe pagar.
Un ejército baja a Barcelona,
Donde solo la caballería es militar.

Zapateros, estudiantes, taberneros,
¡A las armas!, luchad por vuestro pueblo.
De las murallas no pasarán,
Ni en Montjuic entrarán.

Solo 400 defienden el castillo,
Aguantando, esperando al enemigo.
Los tercios, ya empiezan el ataque,
Pero el bosque es espeso, y la coordinación difícil.

El ataque no ha sido simultáneo,
Los 400, para repelerlos han bastado.
Uno a uno, los oficiales caen en combate,
Ante sus soldados, que huyen desmoralizados.

Los tercios, militares profesionales,
Huyen ante cuarenta milicianos.
Los tercios, que en su día arrasaron Roma.
Los tercios, no pudieron con Barcelona.

Damià Canyameres Morante
2n Batxillerat
Segon Premi

Heroica

Asomó un soplo de luz,
y poniente abrió la ventana,
trayendo fulgor de cañones y sables,
liberando la pluma ensangrentada
de negra tinta y roja alma.

“Tinieblas del abismo,
dejad paso a un nuevo mundo,
a un nuevo sol, la razón,
que no solo ilumine nuestro camino,
sino también las notas que deben hacerle honor.”

“Das Thema, así lo llamo,
que anegue la orquesta entera
en un exaltado frenesí
que eleve el alma a lo alto.
Marcha fúnebre,
cellos graves, voces de los caídos,
flautas ligeras, esperanza en la batalla,
violines aciagos, no las venceréis.
Scherzo, celebremos este gran día,
es imposible detener su proclama,
huracán que sacude, derrumba el viejo alcázar.
Allegro molto, demos colofón a este día histórico,
que las musas canten su nombre.”
Se ahogó el soplo de luz,
y volvió el frío invernal.
Nuevas de poniente, de Notre Dame.
Entre sus manos, temblando, furiosas,
los añicos de aquella dedicatoria, empapados.
“Nuestro libertador,
¡convertido ahora en un vulgar emperador!”

Joan Andreu Font
2n Batxillerat
Primer Premi

2020

XALOC

